Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
Brașovu, piața mare, Târgulu Inului Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primescu. Manuscripte nu se retrimitu.

Birourile de anunciuri:
Brașovu, piața mare, Târgulu Inului Nr. 30.
Inserate mai primescŭ în Viena R. Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), H. Schalek, Alois Herndel, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Prețulŭ inserțiunilorŭ: o seriŭ garmond pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a III-a o seriŭ 10 cr. v. a. seu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULU LVI.

„Gazeta“ ese în fiă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria.
Pe un anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe anŭ.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ
a administrațiune, piața mare, Târgulŭ Inului Nr. 30 etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 255. Brașovŭ, Joi, 18 (30) Noemvre 1893.

Coalițiunea națiunilorŭ nemaghiare.

Brașovŭ, 17 Noemvre v.

Amŭ vorbitŭ erĭ de coalițiunea popórelorŭ nemulțumite în Austria cu scopŭ de a'șĭ apĕra autonomia și egala îndreptățire națională față cu noulŭ guvernŭ, care în programulŭ sĕu n'a luatŭ de locŭ în considerare dreptele lorŭ nisuințe.

Intr'o posițiune multŭ mai amenințată decâtŭ națiunile negermane din Austria se află adĭ națiunile nemaghiare din Transilvania și Ungaria în ce privesce nisuințele lorŭ naționale. Aicĭ, în statulŭ ungarŭ, programulŭ guvernului nu numai că ignoréză cu desĕvêrșire cestiunea egalei îndreptățirĭ naționale, dér se declară categoricŭ în contra ei și pretinde desnaționalisarea și asimilarea succesivă a popórelorŭ nemaghiare.

E învederatŭ dér, că la noi, mai multŭ ca în Austria, se ivesce pentru națiunile nemaghiare necesitatea de a-șĭ unì forțele pentru o comună apĕrare față cu contrarulŭ comunŭ.

Nu trebue multă înțelepciune politică spre a cunósce acésta și de miratŭ e numai, că până acuma nu s'a putută realisa acea conlucrare a națiunilorŭ nemaghiare în combaterea nisuințelorŭ de maghiarisare, ce de sine se impunea.

Din momentulŭ când s'a adusŭ așa numita „lege pentru egala îndreptățire a naționalitățilorŭ“ în 1868 de către dieta unguréscă, care este în deplină contradicere cu dorințele și nisiunțele naționale ale Româniilorŭ, Slovacilorŭ, Sêrbilorŭ și Germanilorŭ din Transilvania și Ungaria, nu mai putea fi îndoélă, că interesele acestorŭ popóre pretindeau categoricŭ o concentrare a forțelorŭ lorŭ pentru a zădărnicì tendințele ascunse, ce se urmăreau prin acésta lege echivocă și asupritóre.

Deputații românĭ și sêrbĭ din dieta dela 1878/9 au înțelesŭ atuncĭ gravitatea situațiunei și au presentatŭ camerei în unire unŭ contraproiectŭ în causa de egală îndreptățire a naționalitățilorŭ, dér au recunoscutŭ totodată și necesitatea de a lupta solidarŭ pentru realisarea nisuințelorŭ lorŭ naționale nu numai în parlamentŭ, ci și afară de parlamentŭ.

La începutulŭ anului 1869 conferența națională a Românilorŭ din Bănatŭ, la care au luatŭ parte și o mulțime de bărbațĭ sêrbĭ în frunte cu rĕposatulŭ Miletică, precum și conferența națională sêrbéscă dela Becĭcherculŭ mare, au proclamatŭ principiulŭ solidarității națiunilorŭ nemaghiare în lupta pentru egala îndreptățire și de o parte au primitŭ ca basă a acțiunei amintitulŭ proiectŭ de lege alŭ deputațilorŭ românĭ și sêrbĭ, de altă parte au primitŭ în programulŭ lorŭ și sprijinirea nisuințelorŭ de autonomiă ale Transilvănenilorŭ, ba și ale Croațilorŭ.

Programulŭ acesta de luptă solidară fù salutatŭ cu bucuriă de Românii din Transilvania, carĭ la rêndulŭ lorŭ enunciară, că dorescŭ conlucrarea tuturorŭ națiunilorŭ asuprite pentru combaterea sistemului.

De ce cu tóte pornirile bune și salutare nu s'a realisatŭ acésta acțiune comună?

Deputații românĭ și sêrbĭ încercară a forma o partidă a naționalităților în dietă, care însĕ n'a dăinuitŭ multŭ din causa neînțelegerilorŭ ce au isbucnitŭ în sînulŭ Românilorŭ ca și în sînulŭ Sêrbilorŭ.

Va sĕ dică, neînțelegerile intestine au fostŭ cea mai mare piedecă a realisării marelui scopŭ.

Ca și Sașii din Transilvania, Sêrbii au credutŭ, că póte vorŭ ajunge mai curêndŭ la vr'unŭ „Extrawurst“, décă se vorŭ isola și vorŭ căuta a afla unŭ *modus vivendi* cu Ungurii.

Partida națională slovacă pe atuncĭ era încă în fașe. Unŭ singurŭ deputatŭ slovacŭ s'afla în dietă, care simpatisa cu causa generală națională, și aicĭ se mărginea tótă acțiunea slovacă.

Astădĭ Slovacii naționalĭ, spre onórea lorŭ fiă disŭ, au devenitŭ nisce infocațĭ susțiitorĭ ai ideei de solidaritate între națiunile nemaghiare și i-au întrecutŭ pe Sêrbĭ.

In timpulŭ din urmă însĕ idea coalițiunei celorŭ asuprițĭ a prinsŭ rădăcină și la Sêrbii din Ungaria, la o parte din ei celŭ puținŭ. Organulŭ, a căruia fundatorŭ a fostŭ Miletică, „Zastava“ din Neoplanta a pledatŭ dilele aceste cu multă căldură pentru acțiunea comună. S'au convinsŭ acuma și Sêrbii, că nu mai merge cu acțiunile isolate, că cuțitulŭ a ajunsŭ la osŭ și că numai unindu-șĭ puterile cu Românii și cu Slovacii mai potŭ spera de a ajunge la ținta comună, la egala îndreptățire națională.

Noi amŭ stăruitŭ tot-déuna cu tótă puterea convingerei nóstre pentru realisarea principiului luptei solidare a națiunilorŭ asuprite și ne bucurămŭ vĕdêndŭ, că adĭ acestŭ principiu salutarŭ prinde totŭ mai multŭ rădăcină.

Ca sĕ nu se întêmple însĕ ce s'a mai întêmplatŭ, și ca sĕ nu se compromită bunele pornirĭ, trebue sĕ dórimŭ, ca în acésta gravă cestiune sĕ se procédă din tóte părțile cu multă bunăvoință, cu multŭ tactŭ și cu multă seriositate și pricepere.

CRONICA POLITICĂ

— 17 (29) Noemvre.

Foile vienese se ocupă aprópe tóte cu proiectulŭ d-lui Wekerle despre **curtea unguréscă**. *„Neue Freie Presse“* dice, că în urma acestei dispozițiunĭ multe litere mórte din legile unguresci vorŭ reînvia, și spiritulŭ dualismului, care esistă deja de 25 anĭ, va fi întrodusŭ acum și în susținerea curții maghiare, fără ca sĕ se atingă câtușĭ de puținŭ dreptulŭ monarchului de-așĭ arangea curtea după propria sa voință. Insĕmnătatea politică a acestui faptŭ, n'are lipsă de esplicare, dice „N. fr. Pr.“ Aicĭ n'a influințatŭ bisantinismulŭ, ci cumpĕnirea politică. E de-o deosebită importanță, mai departe, din punctŭ de vedere socialŭ, că curtea va avé pe viitorŭ o representanță stabilă în Budapesta, în fruntea căreia va sta unŭ dignitarŭ maghiarŭ, séu se va numì o deosebită persónă pentru acestŭ postŭ, care va fi unŭ felŭ de palatinŭ alŭ Ungariei. — *„Neues Wiener Tagblatt“* numesce succesulŭ lui Wekerle „unŭ evenimentŭ politicŭ de primulŭ rangŭ“, apoi continuă: „Peste Laitha progreséză pasŭ cu pasŭ, dincóce de Laihta însĕ de multŭ domnesce stagnațiunea, ba chiar regresulŭ. Noi însĕ luămŭ cu bucuriă scire, despre succesulŭ Maghiarilorŭ, și nu mai puținŭ amŭ fi făcut'o acésta și mai înainte. Gratulămŭ decĭ ortacilorŭ noștri din imperiu. Noi scimŭ, ce elementŭ importantŭ representă ei, nu numai pentru Austro-Ungaria, ci pentru tóte popórele din Europa“.

*

Secuii din comitatulŭ *Ciucului* au ținutŭ sĕ se facă vrednicĭ de renumele ce-lŭ au în — prostii. Ei, ce-i dreptŭ, n'au făcutŭ chiar prostia de-a trage taurulŭ satului pe vêrfulŭ turnului, ca sĕ mânânce iérba, ce din mila lui Dumnedeu crescuse acolo, dér au făcutŭ una și mai bócănă: vrêndŭ sĕ scótă cu cârligile luna din adênculŭ lacului, au înaintatŭ **o adresă** către „tarka Jézus“ alŭ lorŭ, către guvernulŭ și dieta din Peșta, în care cu umilință de *„Góbé“* se rógă de marii *șachterĭ* din „magyar fővaros“, ca sĕ mântuéscă „Székely-föld“-ulŭ din ghiarele „agitatorilorŭ valahĭ“. Asemenea lui Bartha și lui Kapocsányi, ei cerŭ sĕ se schimbe toțĭ acei paragrafĭ din *legea penală*, carĭ cuprindŭ dispozițiunĭ penale față de agitațiunea de naționalitate; sĕ nu se mai pedepséscă asemenĭ „delicte“ cu închisóre de statŭ, ci cu *pușcăriă ordinară*; scrierile periodice, carĭ cuprindŭ ast-felŭ de „delicte“, sĕ fiă oprite, ba sĕ se secuestreze chiar și

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

Documentulŭ de unire

alŭ boierilorŭ și nobililorŭ românĭ din Téra Făgărașului cu biserica Romei dela a. 1711.

I

Subscriptiones Dominorum Boeronum et Nobilium unitorum Distr(ictis) Fogaras(iensis). In anno 1711 die 20 Iuly.

(Urmare).

Felsö Szombatfalva[42])

† Naciu Pălățé l. s. † Ivașcu Pălățe l. s. † Ionŭ Pălățe l. s. † Ștefan Șolomon l. s. † Popa Stan Pălățé l. s.

Lésza[43])

†....anil Paler l. s. †....Șărban Gravul l. s. † Comșa Gravul l. s. † Coman Gravul l. s. † Mihail Gravul l. s. † Radul Gravul l. s. † Radul Bătr(ân) Grévul l. s. † Stan Chirțoroșan l. s. † Cornilă Dochiĭa l. s. † Radul Dochiĭa l. s. † Cornil(ă) Popa l. s. † Nistor Popa l. s. † Samson Boer l. s. † Aldé Dochia l. s. † Radul Marcul l. s. † Radul Ionaș l. s. † Tămaș Răduț l. s. † Radul Lupoae l. s. † Ion Păler l. s. † Giurca Popa l. s. † Sava Ghiorghiu l. s.

Dragus[44])

Mithe Kodra l. s. Laczkul Bóér fiai l. s. Many Bobejka l. s. Iuon Bobejka l. s. Szteniszlav Bóér l. s. Radul András l. s. Tirmbitas[45]) Peter l. s. Many Laczkul l. s. Sztancsul Laczkul l. s. Kirsztán Oncsa l. s Ionásk Onsca l. s. Radul Szakacs l. s. Dán Kodra fiaival l. s. Dragusi Botul Sorban fiaival l. s. Porz (?) Kodra l. s. Tatar Iános l. s. Lazér Bóér l. s. Many Rogoza két öcseivel egjüt[46]) l. s. Radul Boer öocsevel l. s.

Voilla[47])

† Miclăuș Boer l. s. † Ionașcu Boer l. s. † Creun[48]) Suteu l. s. † Simon Boer l. s. † Radul Boer Streje l. s. † Comșa Dobrin frați l. s. † Meclăuș Négoe l. s. † Manĭu Tĕșul l. s. † Nyaguly Andras l. s.

Nagy Vajdafalva[49])

Aldgja Popa fiai l. s. Sorban Popa l. s. Thamas Diák l. s. Aldgja Popa l. s. Radul Szinka l. s. Komsa Sinka l. s. Radul Bika l. s. Koman Csungan l. s. Sorban Popa l. s.

Kis Vajdafalva[50])

Radul Kabuz l. s. Simon Aldes l. s.

Ludisor[51])

Marcsinaj Laszlo l. s. Farkas Boer l. s. Lalucz Mathe l. s. Sztan Boer l. s. Sztan Szakacsul l. s. Bacsilla Bacsilla l. s. Iuon Szinya l. s. Radul Popa l. s. Laczkul Consistos (?) l. s. Illia Bacsilla l. s. Radul Racoteszi l. s. Birszan Szirbul l. s. Radul Farkas l. s. Raducz Laszlo l. s. Iuon Grama Boer l. s.

Dridiff[53])

Dridiffi Iannos l. s. Miklos Opris l. s. Andreas Opris l. s. Lupul Opris l. s. Komsa Popa l. s. Komsa Reszpopul l. s. Sandru Kapota l. s. Aldia Szin l. s. Boer Ianos Ret: l. s.

Lucza[53])

Luczai Sorbán Iános l. s.

Recse[61])

Recsey Sorbán l. s.

Possesio Skore[55])

Szkorey Istvan l. s. Aldia Istvan l. s. Illya Vúlk l. s. Szkorei Andras D. fiaj l. s. Bóer Miklos l. s. Opria Istvan l. s. Opria Halmagi l. s. Sztáncsul Istvan nötelen[56]) l. s. Huja Istvan l. s. Sztréza Birsz l. s.

Possessio Also Porumbak[57])

Mihaly Déak Komán Máres l. s. Sztancsul pap l. s. Sztancsul es Opra Máres l. s. Popa Ionn l. s.

Possessio Falsö Porumbak[58])

Tader Giszká l. s. Popa Gyorgy l. s.

Possessio Also Arpas es Falsö Arpas[59])

Opré sasŭ l. s. Szinn Dobrillé l. s. Boér Boér l. s. Aldé Vasŭ l. s. Radul Dobrile l. s.

Possessio Also Vist[60])

Pap Demeter l. s. Alda Laszlo l. s. Szimion Borza l. s. Hangul Kerse l. s. Grigorie Sztancsul l. s. Grigore Sztancsul l. s. Iván Sándor l. s. Sztojka Sándru l. s. Radul Spiridon l. s. Iuon Potka(v)e l. s. Boer Gjorgj mpa l. s. Radul Sztancsul l. s. Iván Borza l. s. Radu Markul l. s.

[42]) Sâmbăta-de-susŭ. Numele fiindŭ scrise cu cirile s'au transcrisŭ întocmai.
[43]) Lisa. Numele fiindŭ scrise cu cirilice s'au transcrisŭ întocmai.
[44]) Drăgușŭ.
[45]) Trimbitașŭ.
[46]) dimpreună cu doi fraț. ai sĕi mai mici.
[47]) Voila. Numele dela acéstă comună, afară de celŭ din urmă, fiindŭ scrise cu litere cirile s'au transcrisŭ întocmai.
[48]) Crăciunŭ?
[49]) Voivodeniĭ-marĭ.
[50]) Voivodeniĭ – micĭ.
[51]) Ludișorŭ.
[52]) Dridifŭ.
[53]) Luța.
[54]) Recea.
[55]) Scorei.
[56]) necăsĕtoritŭ.
[57]) Porumbaculŭ de josŭ.
[58]) Porumbaculŭ de susŭ.
[59]) Arpașulŭ de josŭ și Arpașulŭ de susŭ. Numele celui dintâiu și alŭ patrulea subsriitorŭ se află scrise cu cirile.
[60]) Viștea de josŭ.